

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-175

6.3.2019

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tidspunkt for avregistrering – "drop-luke" – bekreftelse fra Statens vegvesen.

Klager ble den 20.4.18 ilagt gebyr for perioden fra og med 17.4.18 til og med 22.4.18. Klager anførte at kjøretøyets skilter ble innlevert ved trafikkstasjonen fredag den 20.4.18. Av Motorvognregisteret fremgikk det at kjøretøyet ble avregistrert først mandag den 23.4.18. I forbindelse med sin klage hos Finansklagenemnda innhentet klager en bekreftelse fra kontorsjef ved trafikkstasjonen på at skiltene ble innlevert fredag den 20.4.18. Trafikkforsikringsforeningen fastholdt gebyrkravet og viste til at det ikke var fattet et formelt vedtak fra Statens vegvesen som endret dato for avregistrering. Nemnda kom til at gebyrplikten opphører fra og med datoen for innlevering av skiltene, og at klager hadde sannsynliggjort at skiltene ble levert inn den 20.4.18.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 20.4.18 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 17.4.18 til og med 22.4.18.

Det fremgår av TFFAuto og Motorvognregisteret at klager ble eier av kjøretøyet den 17.4.18.

Klager har redegjort for at kjøretøyets kjennemerker ble innlevert ved D trafikkstasjon fredag den 20.4.18, men at skiltene ikke ble registrert innlevert i Motorvognregisteret før den 23.4.18. Klager har vedlagt kopi av e-post fra kontorsjef ved trafikkstasjonen av 5.12.18. I e-posten fremgår det at:

Jeg viser til samtale og bekrefter at kjennemerkene til DN7739 ble innlevert i dropluka ved Drøbak trafikk fredag 20. april 2018. Dette skjedde etter arbeidstidens slutt, og ble derfor ikke lagt inn i Autosys før mandag 23. april.

Det følger av TFFAuto og Motorvognregisteret at kjøretøyet ble avregistrert den 23.4.18.

I brev av 25.1.19 fremsatte Trafikkforsikringsforeningen krav om nemndsbehandling. Trafikkforsikringsforeningen redegjorde for at det ikke var fattet et formelt vedtak fra Statens vegvesen, og viste til brev fra Statens vegvesen. Videre redegjorde Trafikkforsikringsforeningen for at de hadde vært i kontakt med kontorsjef ved trafikkstasjonen per e-post med spørsmål om hvordan han fastslo tidspunktet for klagers innlevering av skiltene. Det fremgikk av korrespondansen at kontorsjefen hadde basert sin konklusjon ut fra sin samtale med klager, og at han hadde tillitt til det klager sa.

Klager har anført at gebyret må ettergis fordi kjøretøyets kjennemerker ble levert ved trafikkstasjonen den 20.4.18. Klager har vist til bekreftelse fra kontorsjef ved trafikkstasjonen.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet og underlagt forsikringsplikt den 17.4.18, og da kjøretøyet først ble avregistrert den 23.4.18 var kjøretøyet

uforsikret i seks døgn. Videre har Trafikksforsikringsforeningen anført at det er klager som må bære risikoen for å innlevere skiltene innenfor trafikkstasjonens åpningstider.

I krav om nemndsbehandling har Trafikksforsikringsforeningen anført at de må forholde seg til informasjonen som fremgår av Motorvognregisteret, dersom det ikke foreligger et formelt vedtak fra Statens vegvesen. Videre har Trafikksforsikringsforeningen anført at det ut fra bekreftelsen fra kontorsjefen ved trafikkstasjonen ikke kan fastslås når kjøretøyets skilter ble innlevert. Trafikksforsikringsforeningen har anført at klager er en profesjonell aktør som bør kjenne til rutinene rundt avregistrering av kjøretøy.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålene i saken er om innlevering av kjennemerker til et regionvegkontor utenom åpningstid er å anse som innlevering slik begrepet benyttes i forskrift om bruk av kjøretøy § 2-31 bokstav a, og om klager i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at kjennemerkene ble levert innen fristen i gebyrforskriften § 4 andre ledd.

Plikten til å forsikre kjøretøy fremgår av bilansvarslova § 15 der plikten kobles til registreringsreglene. Plikten påhviler eieren og gjelder for motorvogn som er "registrert eller skulle vore registrert eller ha kjennemerke etter vegtrafikklova". Registreringsplikten er fastlagt i vegtrafikkloven § 15 første ledd, og det fremgår av nevnte lov § 17 første punktum at motorvogn ikke må brukes uten at den er meldt til registrering og påsatt lovlige kjennemerker.

Bilansvarslova § 17 a første ledd bestemmer at ved eierskifte påhviler det den nye eieren å tegne forsikring, og i gebyrforskriften § 4 andre ledd, slik den lød på tidspunktet for eierskiftet i denne saken, het det at den nye eieren plikter å betale gebyr dersom han eller hun ikke har tegnet forsikring innen tre døgn etter eierskiftet.

Forskrift om bruk av kjøretøy (FOR-1990-01-25-92) § 2-31 gjelder vilkår for midlertidig avregistrering. Bokstav a lyder i sin helhet slik:

Kjøretøyet anses midlertidig avregistrert når kjennemerkene leveres til regionvegkontoret.

Ordlyden er klar; avregistrering anses skjedd ved innlevering av kjennemerkene, altså ikke først ved (etterfølgende) innføring i Motorvognregisteret.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at innlevering av kjøretøyets kjennemerker, selv om det ikke kan utledes av ordlyden i § 4 andre ledd, må likestilles med tegning av forsikring. Dette som en konsekvens av koblingen til registreringsreglene og langvarig praksis. Tegning av forsikring på nett kan i dag skje til alle døgnets tider, noe departementet var klar over og bygget på ved vurderingen av dispensasjonsadgangen etter bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 side 202. Bruken av ordet "døgn" i gebyrforskriften § 4 andre ledd innebar således en realitet, og dersom innlevering av skilter fullt ut skal likestilles med tegning av forsikring, tilsier dette etter nemndas syn at innlevering utenfor åpningstid også må godtas som fristavbrytende.

Nemnda har fått opplyst at flere regionvegkontorer har innleveringsluker ("drop-luker") der kjennemerkene kan leveres utenom åpningstidene som kan variere fra kontor til kontor. Praksis har etter det opplyste vært at avregistreringen har blitt ført inn i Motorvognregistret påfølgende virkedag, avhengig av det enkelte kontors åpningstider. Opplysning om dette er skiltet ved enkelte trafikkstasjoner, ved andre ikke.

Ved innføringen av gebyrplikt fikk gebyrforskriften § 4 første ledd andre setning en egen bestemmelse om forholdet til forskrift om bruk av kjøretøy § 2-32 andre ledd. § 2-31 inneholder hovedregelen om at fysisk innlevering av kjennemerkene anses som avregistrering, mens § 2-32

inneholder unntaksbestemmelser om såkalt administrativ avregistrering; avregistrering uten at kjennemerkene fysisk innleveres. Gebyrforskriften § 4 første ledd andre setning fastslår at det ikke er søknadstidspunktet, men tidspunktet for da søknaden ble mottatt ved regionvegkontoret som avslutter gebyrperioden. Gebyrforskriften § 4 andre ledd, som gjelder ved eierskifte, inneholder ingen bestemmelse tilsvarende regelen i § 4 første ledd andre setning.

Etter nemndas syn, burde virkningen av praksis med innlevering av kjennemerker utenom vegkontorenes åpningstider ha vært nærmere avklart i forbindelse med innføringen av gebyrplikten.

Slik nemnda ser det, er innlevering av kjennemerker i "drop-lukene" utenom vegkontorenes åpningstider også egnet til å ivareta ett av de samme formålene som ved å tegne forsikring, nemlig å hindre at uforsikrede kjøretøyer volder skade på eiendom eller person.

Nemnda er etter dette kommet til at innlevering av kjennemerker utenom vegkontorenes åpningstider er å anse som innlevering etter forskrift om bruk av kjøretøy § 2-31 bokstav a.

Den som påstår å ha levert skiltene i tide, har bevisbyrden for at så har skjedd. Vedkommende må gjøre det overveiende sannsynlig at kjennemerkene ble lagt i innleveringsluke før fristen etter § 4 andre ledd løp ut. Ved bevisvurderingen er utgangspunktet at det ikke er iverksatt tiltak fra det offentliges side som er egnet til å sikre notoritet for tidspunktet for innlevering.

I denne saken skjedde eierskiftet tirsdag 17.4.18. Klager anfører at skiltet ble levert i regionvegkontorets "drop-luke" fredag etter åpningstid, altså på fristens siste dag etter gebyrforskriften § 4 andre ledd slik den lød den gang. Leveringen ble først innført i registeret mandag 23.4.18, og klager ble ilagt gebyr for perioden 17.4.–22.4.18.

Klager har lagt frem bekreftelse fra kontorsjefen ved det aktuelle regionvegkontor om at kjennemerket ble levert inn fredag 20.4.18 "etter arbeidstidens slutt, og ble derfor ikke lagt inn i Autosys før mandag 23. april". Sekretariatet bygget på denne uttalelsen da det kom til at klager burde gis medhold. Trafikkforsikringsforeningen har i etterkant kontaktet kontorsjefen som har opplyst at han bygget på klagers opplysninger da han ga bekreftelsen. I forbindelse med behandlingen i nemnda har klager fremlagt en skriftlig, datert og undertegnet erklæring fra formentlig en ansatt der han bekrefter at det var han som leverte kjennemerket og der det videre heter:

Skiltet ble levert i luke i veggen merket skiltlevering, på venstre side av inngangsdør på Drøbak Trafikkstasjon. Levering ble gjort Fredag 20/4-2018 kl. 17.50.

Det foreligger ikke opplysninger som er egnet til å svekke riktigheten av de opplysninger som er gitt av klager, og nemnda er derfor blitt stående ved at klager har oppfylt sin bevisbyrde. Det legges derfor til grunn at kjøretøyet mest sannsynlig ble avregistrert innen fristen etter gebyrforskriften § 4 andre ledd, og det er da ikke grunnlag for å ilegge gebyret.

Trafikkforsikringsforeningen har også lagt ved og vist til et brev datert 14.1.19 fra Statens vegvesen til Trafikkforsikringsforeningen. Brevet gjelder, slik nemnda ser det, først og fremst spørsmål knyttet til de opplysninger som registerføres, og det pekes blant annet på viktigheten av at Trafikkforsikringsforeningen ikke blir sittende med et "sideregister til motorvognregisteret der andre forhold legges til grunn for hvem som anses som eier av et kjøretøy...". Nemnda kan ikke se at brevet har betydning for nærværende sak.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant) og Thor Chr. Hansteen (næringsrepresentant).